

PK-Suhdannebarometri

Marraskuu 2010

Elinkeinoelämän keskusliitto

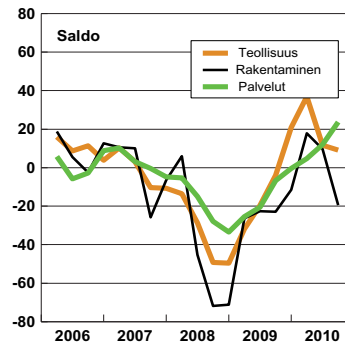

PK-Suhdannebarometri

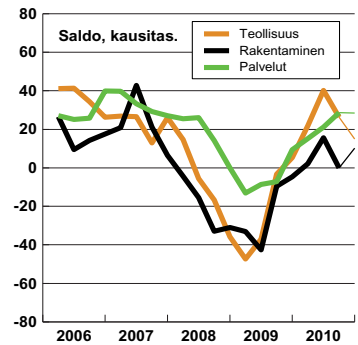
Marraskuu 2010

PK-yritysten suhdanteet

Suhdannenäkymät

Tuotanto ja tuotanto-odotus

- Suhdanteiden elpyminen hidastunut teollisuudessa ja rakentamisessa, vaihtelu yritysten välillä varsin suurta
- Tuotanto on kuitenkin pääosin kasvanut ja henkilöstöäkin lisätty vähän
- Teollisuuden kannattavuus parantunut selvästi
- Vahvimmat odotukset palvelualoilla – teollisuus ja erityisesti rakentaminen varovaisempia

Pienten ja keskisuurten yritysten suhdannekuva vaihtelee toimialoittain melko paljon. Teollisuudessa ja rakentamisessa elpyminen on hidastunut, kun taas palvelualoilla suhdannenousun vauhti on parantunut.

EK:n lokakuussa 2010 tekemän tiedustelun mukaan tuotanto on kasvanut rakennusalaan lukuun ottamatta. Myös henkilöstön lasku on valtaosin päättynyt.

Palvelualojen odotukset lähikuukausille ovat varsin myönteiset, kun taas teollisuus- ja rakennusyritykset ovat varovaisempia.

Parhaat suhdanneodotukset palvelualoilla

Pienten ja keskisuurten yritysten suhdanneodotukset ovat kokonaisuutena kohtalaiset. Myönteisimmät näkymät ovat palveluyrityksillä, jotka ennustavat suhdanteiden kohenevan selvästi. Sen sijaan teollisuuden ja erityisesti rakentamisen vastaajat ovat arvioisinaan varovaisempia.

Suhdannenäkymien saldoluku oli teollisuudessa lokakuussa +9. Saldoluku lasketaan vähentämällä paranevista odottavien vastaajien prosentiosuudesta heikkenemistä ennustavien osuus.

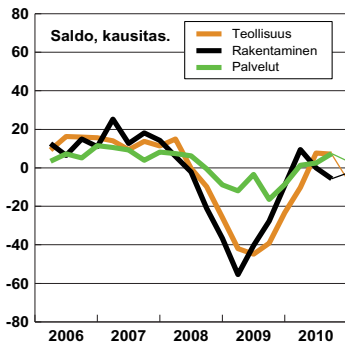
Rakentamisessa lähikuukausien suhdannenäkymät olivat tasolla -20. Pienillä ja keskisuurilla palveluyrityksillä tuoreimman tiedustelun lukema oli puolestaan +23.

Teollisuuden tuotanto kasvoi aiempaa hitaammin

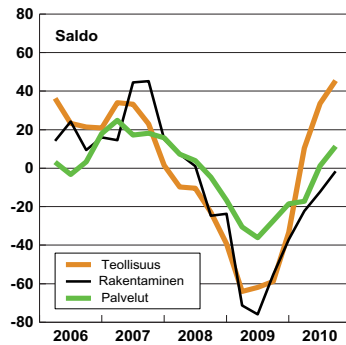
Myynnin kasvu nopeutui alkusyksyllä palvelualojen pk-yrityksillä. Sen sijaan teollisuudessa kasvu hidastui edellisestä neljänneksestä ja rakentamisessa tuotanto jäi samalle tasolle kuin keväällä.

Lähikuukausina teollisuuden kasvun ennustetaan hidastuvan vielä lisää. Rakentamisessa tuotanto kasvaisi vähän, kun taas palvelualojen varsin ripeä nousu jatkuisi.

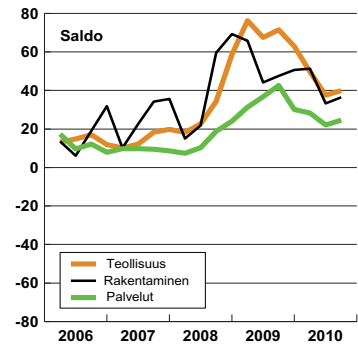
Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Kannattavuus

Riittämätön kysyntä

Henkilöstössä pieni käänne parempaan

Henkilöstökehitys on kokonaisuutena ollut aiempaa parempi. Jo kevästä lähtien pk-yritysten työvoiman määrä on kasvanut loivasti.

Henkilöstöodotukset ovat kuitenkin edelleen melko varovaiset, ja työvoiman kasvun ennustetaan jäävän hitaaksi loppuvuoden aikana.

Teollisuuden kannattavuus parantunut selvästi

Kannattavuuden voimakas lasku alkoi loiventua kuluvan vuoden alussa. Loppukesällä teollisuuden kannattavuus oli kääntynyt jo selvästi parempaan. Palveluyrityksissäkin kannattavuus koheni hieman. Rakentamisessa kannattavuuden lasku päättyi, mutta parannusta ei vielä tapahtunut.

Kapasiteettia yhä varsin paljon vapaana

Teollisuuden ja rakentamisen tilauskanta ei kesän jälkeen ole enää vahvistunut, sillä uusien tilausten kasvu on laantunut.

Samoin kapasiteetin käyttöasteen paraneminen taukosi, ja vapaata kapasiteettia on vielä selvästi. Ylimääräistä kapasiteettia oli 39 prosentilla teollisuusyrityksistä ja 34 prosentilla rakennusalaista.

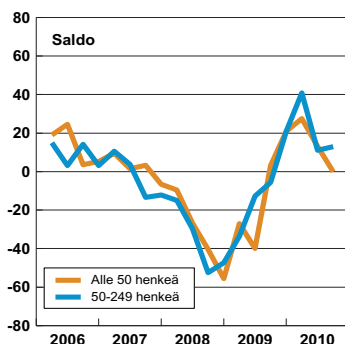
Heikko kysyntä on yhä selvästi yleisin toiminnan este kaikilla kolmella toimialalla.

PK-Suhdannebarometrin vastaajat ja henkilökuntaluokka

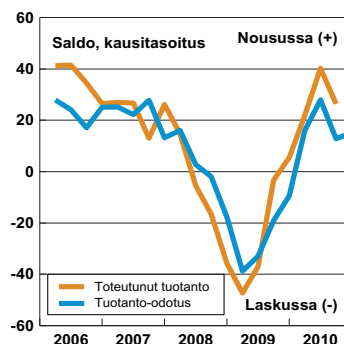
	Yhteensä	Alle 50	50-249
Teollisuus			
Vastaajia	285	85	200
Liikevaihto yhteensä, Milj EUR	6 951	443	6 508
Henkilöstö yhteensä	26 578	2 276	24 302
Rakentaminen			
Vastaajia	65	36	29
Liikevaihto yhteensä, Milj EUR	882	178	704
Henkilöstö yhteensä	3 892	891	3 001
Palvelut			
Vastaajia	462	309	153
Henkilöstö yhteensä	23 635	6 789	16 846

Teollisuus

Suhdannenäkymät

Tuotanto ja tuotanto-odotus

- Suhdanteiden elpyminen tauonnut kesän jälkeen
- Uusien tilausten sekä tuotannon määrä kasvoivat aiempaa hitaammin, kapasiteettia yhä paljon vapaana
- Suhdannenäkymät kuitenkin odottavan myönteiset, mutta vaihtelu yritysten välillä suurta
- Tuotanto kasvaisi edelleen hieman ja myös kannattavuus kohenisi

Pienten ja keski suurten teollisuusyritysten suhdanteiden elpyminen taukosi alkusyksyllä. Tämänhetkistä tilannetta kuvataan jonkin verran normaalia heikommaksi.

Uusien tilausten kasvu hidastui, eikä tilauskanta enää parantunut. Tuotanto on kuitenkin ollut kasvussa, ja myös henkilöstöä on lisätty jälleen hieman.

Tuotannon kasvu jatkuu, mutta vauhti jää hitaaksi

Suhdannenäkymien saldoluku oli pk-teollisuusyrityksillä lokakuussa +9, kun heinäkuussa tehdyssä tiedustelussa saldoluku oli +11. Saldoluku lasketaan siten, että suhdanteiden paranemista odottavien yritysten prosenttiosuudesta vähennetään niiden heikkenemistä odottavien osuus.

Lokakuussa 23 % pk-teollisuusyrityksistä uskoi suhdanteidensa paranevan loppuvuonna ja ensi vuoden alkupuolella.

Käännettä heikompaan ennusti puolestaan 14 % vastaajista, ja

tasaista suhdannekehitystä odotti 63 prosenttia.

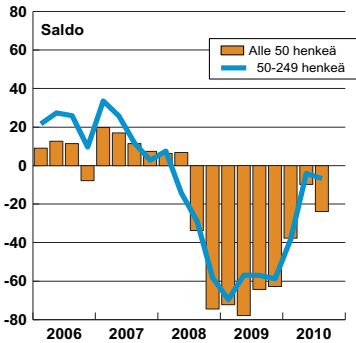
Tämänhetkinen suhdannetilanne on pk-yrityksillä hieman vaisumpi kuin suurilla yrityksillä. Näkymät lähitulevaisuuteen ovat sen sijaan varsin samankaltaiset kuin suuryrityksillä – suhdanteiden ennustetaan paranevan loivasti. Vaihtelu yrityskentän sisällä on pk-yrityksillä voimakkaampaa kuin suurilla.

Pk-teollisuusyritysten tuotannon kasvu hidastui kesän jälkeen, mutta kasvuvauhti oli silti hieman parempaa kuin edellisessä tiedustelussa odotettiin. Lähikuukausina kasvun ennustetaan hidastuvan yhä jonkin verran.

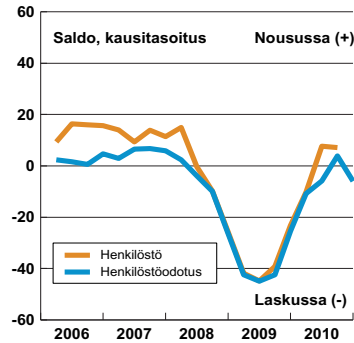
Tilaukset kasvoivat vain vähän

Pk-teollisuusyritykset saivat kolmannella neljänneksellä hieman enemmän tilauksia kuin alkukesällä. Tilauskanta kääntyi uudelleen hieman heikompaan erityisesti pienillä yrityksillä. Tilausten määrän ennustetaan kasvavan vuoden lopulla vain varsin vähän. Valmiiden

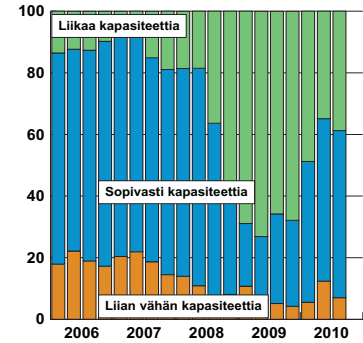
Tilaukanta

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Tuotantokapasiteetti

tuotteiden varastot ovat pysyneet yhä matalalla tasolla.

Kannattavuudessa käänne parempaan, mutta vaihtelu yritysten välillä suurta

Pk-teollisuusyritysten henkilöstö on kasvanut hieman jo alkukesästä alkaen. Sen sijaan loppuvuoden odotukset ovat varovaiset: henkilöstömäärä voisi uudelleen hieman supistua.

Myyntihinnat ovat olleet varovaisessa nousussa, mutta myös

kustannukset ovat kohonneet. Tästä huolimatta kannattavuus on parantunut viime vuoden rajun laskun jälkeen. Lähikuukausina kannattavuuden kohenemisen arvioidaan kokonaisuutena jatkuvan. Silti noin viidesosa pk-teollisuusyrityksistä odottaa kannattavuuden heikkenemistä.

Kapasiteettia yhä reilusti vapaana

Kapasiteetin käyttöaste on yhä keskimääräistä matalampi, vaikkakin

selvästi korkeampi kuin viime vuonna vastaavaan aikaan. Lokakuussa 39 % teollisuuden pk-yrityksistä arvioi kapasiteettia olevan liikaa kysyntään nähden. Kapasiteettia oli nyt sopivasti 54 prosentilla ja siitä oli pulaa 7 prosentilla vastaajayrityksistä.

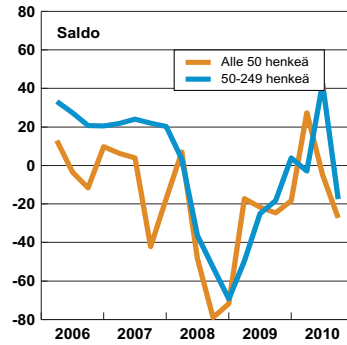
Heikko kysyntä on edelleen yleisin toiminnan kasvattamisen este. Siitä kärsi uusimmassa tiedustelussa 40 prosenttia yrityksistä. Kapasiteettipulaa oli 9 prosentilla ja työvoimapulaa 6 prosentilla vastaajista.

Suhdantetiedustelun päätuloksia, saldo

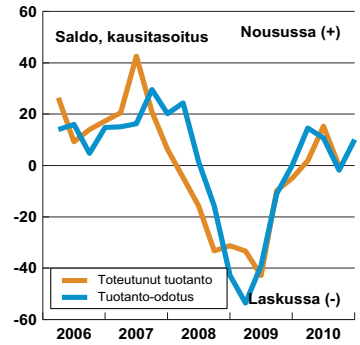
	2008				2009				2010			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	17	-2	-11	-47	-48	-33	2	-7	20	47	33	
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	11	3	-24	-44	-23	-15	-15	10	39	15	11	
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	12	7	-13	-31	-45	-37	-43	-29	-16	16	3	
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	1	-10	-29	-47	-42	-41	-29	-16	-2	6	-10	
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	43	49	49	63	80	70	75	65	58	56	55	
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	14	18	10	1	2	2	1	0	3	5	6	
puute kapasiteetista	11	8	4	2	1	0	1	0	4	15	9	
riittämätön kysyntä	18	23	34	59	76	68	71	63	50	38	40	
muu este	3	5	3	3	2	0	2	1	3	1	2	
Suhdantetilanne tällä hetkellä	18	-5	-24	-66	-77	-75	-74	-70	-41	-7	-12	
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-13	-29	-49	-49	-32	-20	-3	21	36	11	9	

Rakentaminen

Suhdannenäkymät

Tuotanto ja tuotanto-odotus

- Elpyminen kesän jälkeen vähäistä: tuotanto ja henkilöstö pysyivät vakaina
- Kannattavuuden lasku kuitenkin päättyi
- Myymättömiä huoneistoja on edelleen niukasti
- Odotukset varsin varovaiset: talvikaudesta odotetaan melko hiljaista

Pienten ja keskisuurten rakennusyritysten tuotanto pysyi ennallaan loppukesällä ja alkusyksyllä. Myöskään henkilöstössä ei tapahtunut oleellisia muutoksia. Sen sijaan kannattavuuden lasku päättyi. Suhdanneodotukset lähikuukausille ovat melko vaisut, osin kausiluonteisistakin tekijöistä johtuen.

Hiljaisempi talvikausi painaa suhdanneodotuksia

Suhdanteet eivät ole alkusyksyllä enää elpyneet samaan tapaan kuin ensimmäisellä vuosipuoliskolla. Lokakuussa tehdyssä tiedustelussa tämänhetkistä tilannetta luonnehdittiin hieman keskimääräistä heikommaksi.

Suhdanneodotukset lähikuukausille ovat kokonaisuutena varsin varovaiset. Vaisuihin odotuksiin vaikuttavat osin kausiluonteiset seikat. Kun kehityksestä puhdistetaan normaali kausivaihtelu, tuotannon arvioidaan olevan loivassa kasvussa ja henkilöstön pysyvän likimain ennallaan.

Kaikkien pk-rakennusyritysten suhdanneodotuksia mittaava saldoluku oli

lokakuussa -20, kun vastaava lukema oli heinäkuussa +10.

Lokakuussa 6 % pk-rakennusyrityksistä odotti suhdannenousua vuodenvaihteeseen ja alkuvuodelle. Tilanteen heikkenemiseen uskoi puolestaan 26 prosenttia vastaajista, ja 68 % arvioi suhdannekuvan pysyvän vakaana.

Tuotanto pysyi alkusyksyllä vakaana

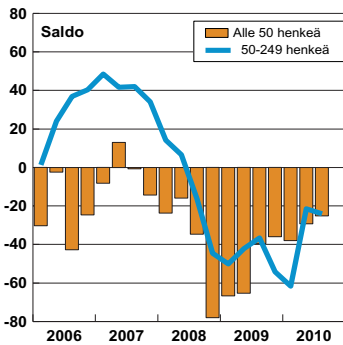
Pienten ja keskisuurten rakennusyritysten tuotanto pysyi alkusyksyllä likimain samalla tasolla kuin toisella neljänneksellä. Tilanne vastasi kolme kuukautta sitten esitettyjä arvioita.

Lähikuukausina tuotannon ennustetaan kääntyvän hitaaseen kasvuun kausitasoitetuilla luvuilla mitattuna.

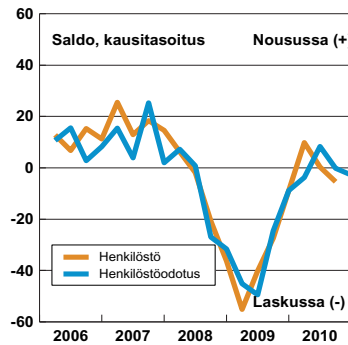
Tilaukanta edelleen varsin niukka

Pienet ja keskisuuret rakennusyritykset saivat alkusyksyllä lähes yhtä

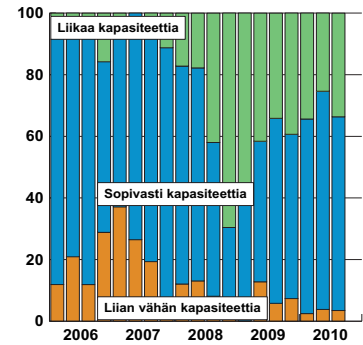
Tilaukanta

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Tuotantokapasiteetti

paljon uusia tilauksia kuin toisella neljänneksellä. Tilaukanta pysyi ennallaan, ja sitä kuvataan yhä tavanomaista niukemmaksi.

Myyntömien huoneistojen määrä on pysynyt selvästi tavanomaista matalammalla tasolla.

loppuvuoden aikanakaan.

Myyntihinnat nousivat alkusyksyllä hieman, mutta kustannukset olivat selvässä nousussa. Kannattavuuden lasku kuitenkin päättyi. Lähikuukausien aikana kannattavuuden ennustetaan kääntyvän aavistuksen parempaan.

yrittäjistä oli vapaata kapasiteettia.

Yli kolmannes pk-rakennusyrittäjistä koki heikon kysynnän haittaavan toimintaa. Työvoima- ja kapasiteettipula vähenivät hiljaisempaa talvikautta kohti.

Kannattavuuden lasku päättyi

Pk-rakennusyrittäjien henkilöstön määrä pysyi kolmannella neljänneksellä varsin vakaana. Henkilöstössä ei ennusteta tapahtuvan suuria muutoksia

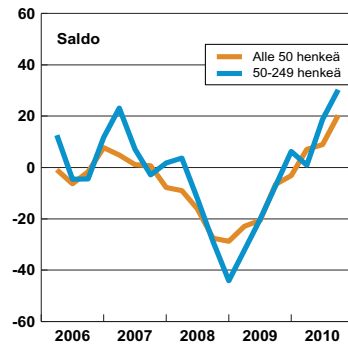
Kapasiteettia yhä vapaana

Tuotantokapasiteettia on yhä vapaana selvästi keskimääräistä enemmän. Lokakuussa 34 prosentilla pk-rakennus-

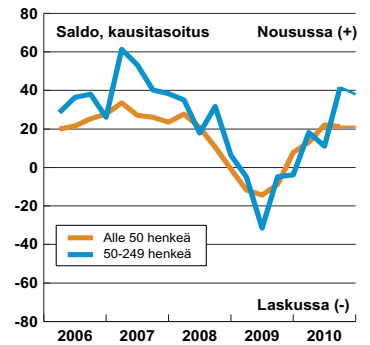
Suhdantetiedustelun päätuloksia, saldo

	2008				2009				2010			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-11	-8	-29	-38	-40	-37	-6	-10	-5	19	4	
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	23	-7	-58	-67	-18	-3	-14	0	31	7	-4	
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	0	26	-19	-61	-61	-14	-27	-33	3	26	-5	
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	33	-27	-56	-58	-18	-23	-31	-18	40	1	-24	
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	48	57	78	80	71	61	51	60	74	58	45	
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	23	37	9	6	2	5	1	3	16	27	4	
puute kapasiteetista	3	0	6	0	0	0	2	0	1	12	2	
riittämätön kysyntä	15	22	60	69	66	44	48	51	51	33	37	
muu este	7	0	9	7	7	8	3	4	6	3	3	
Suhdantetilanne tällä hetkellä	20	6	-24	-49	-44	-42	-39	-18	-28	-6	-21	
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	6	-46	-72	-71	-26	-22	-23	-12	17	10	-20	

Suhdannenäkymät

Myynti ja myyntiodotus

- Suhdannekuva kirkastunut tasaisesti koko kuluvan vuoden ajan
- Kannattavuus kääntyi jo hieman parempaan
- Henkilöstöä lisätty vähän viime keväästä alkaen
- Suhdanneodotukset myönteiset erityisesti keskisuurilla yrityksillä

Pienten ja keskisuurten palveluyritysten suhdanteen tilanne on parantunut tasaisesti koko kuluvan vuoden. Keskisuuret yritykset kertovat suhdanteen tilanteensa parantuneen jo tavanomaiseksi, pienten yritysten suhdanteet ovat yhä hieman normaalia heikkommat.

Suhdanteiden paraneminen jatkuu lähikuukausina

Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen ovat vahvistuneet yhä. Suhdannenousun ennustetaan jatkuvan ja voimistuvan kuluvan vuoden lopulla ja ensi vuoden alussa. Erityisen myönteisiä ovat keskisuurten yritysten arviot tulevasta, mutta myös pienet yritykset ennustavat suhdannekuvan kirkastumista.

Pk-palveluyritysten suhdannenäkymiä kuvaava saldoluku oli lokakuussa +23. Heinäkuussa tehdyssä tiedustelussa vastaava lukema oli +12. Saldoluku saadaan vähentämällä nousua odottavien yritysten prosenttiosuudesta laskua ennakoivien osuus.

Lokakuussa jo 30 % vastaajista odotti suhdanteiden paranevan seuraavan puolen vuoden aikana. Käännettä heikompaan ennusti 7 prosenttia ja vakaata kehitystä puolestaan 63 prosenttia vastanneista.

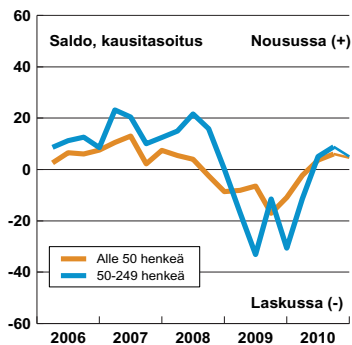
Keskisuurten yritysten myynti selvässä kasvussa

Keskisuurten palveluyritysten myynti kasvoi varsin ripeästi loppukesällä ja alkusyksyllä. Pienten yritysten myynnin kasvu oli hitaampaa.

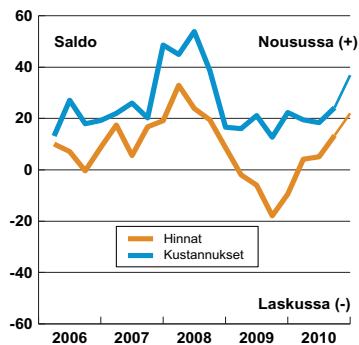
Myyntiodotukset lähikuukausille ovat hyvät erityisesti keskisuurissa yrityksissä. Ne ennustavat myynnin melko nopean kasvun jatkuvan. Pienten yritysten arviot ovat varovaisemmat, mutta myös ne arvioivat myynnin pysyvän kasvusuunnassa lähikuukaudet.

Pk-yritysten henkilöstö kääntyi loivaan kasvuun viime keväänä, ja myös kesän jälkeen henkilöstöä lisättiin vähän. Lähikuukausina suuntaan ei odoteta muutoksia, vaan henkilöstöä ennustetaan palkattavan hieman lisää.

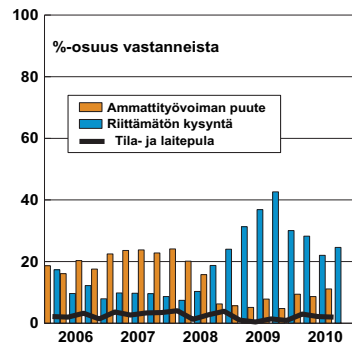
Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Hinnat ja kustannukset

Myynnin kasvun esteet

Kannattavuus kääntyi hieman parempaan

Palveluyritysten myyntihinnat kohosivat alkusyksyllä hieman. Myös kustannukset kohosivat jonkin verran. Kustannusten noususta huolimatta kannattavuus kääntyi vähän parempaan. Lähikuukausina tilanteessa ei ennusteta tapahtuvan suuria muutoksia. Kustannusten nousun uskotaan jonkin verran nopeutuvan, mutta kannattavuus paranisi silti vähän.

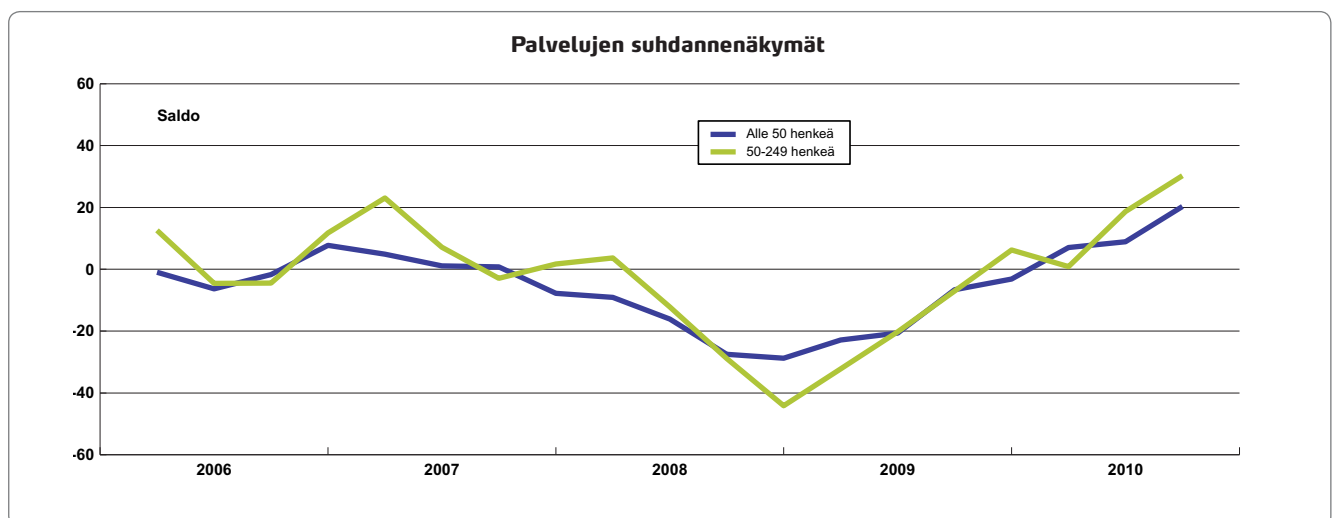
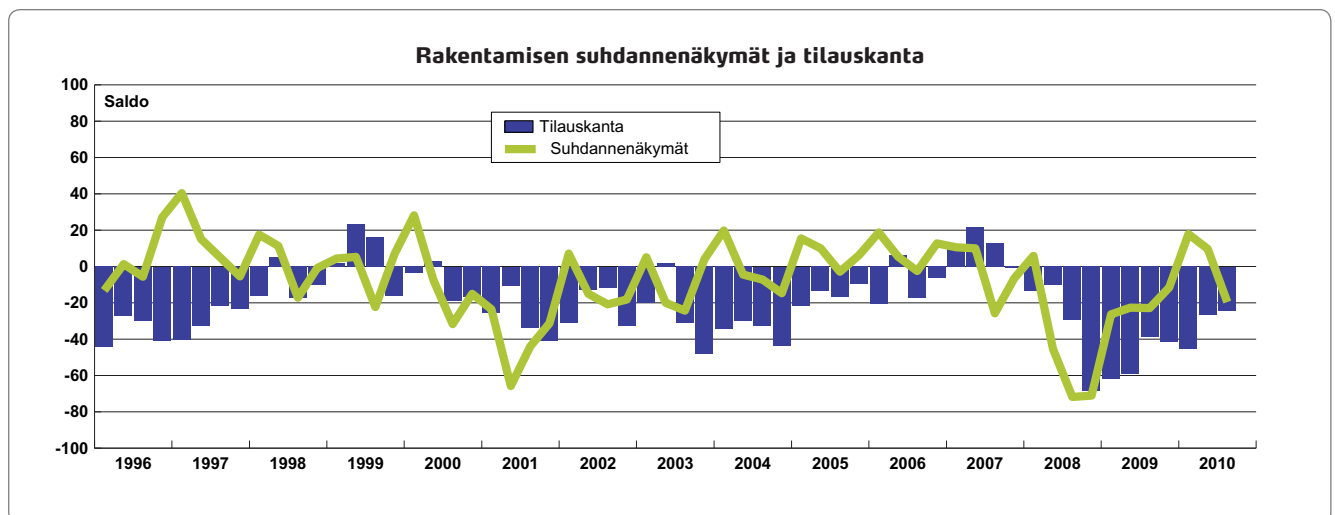
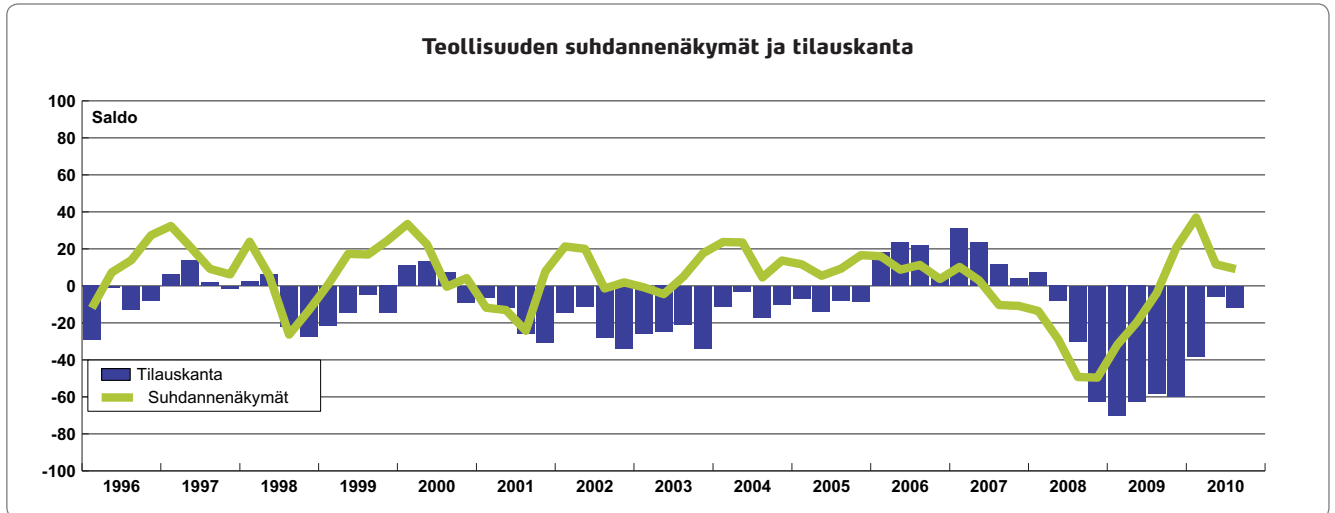
Kysyntä silti heikkoa monilla yrityksillä

Vaikka suhdannetilanne on kuluvan vuoden aikana parantunut, silti joka neljäs yritys kokee heikon kysynnän rajoitteeksi. Ammattityövoimasta on nyt pulaa 11 prosentilla yrityksistä.

Suhdantetiedustelun päätuloksia, saldo

	2008				2009				2010			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	26	27	14	-1	-13	-9	-7	9	16	22	29	
Myynti odotus seuraavalle 3 kk:lle	28	12	12	-13	-14	-8	-6	3	25	17	28	
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	8	6	-1	-9	-11	-3	-17	-9	2	3	8	
Henkilökunta odotus seuraavalle 3 kk:lle	17	-6	-7	-18	-10	-23	-19	-8	5	-6	3	
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	37	33	36	41	40	45	53	41	43	33	42	
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	24	20	16	6	6	5	8	5	9	9	11	
puute kapasiteetista	4	1	3	4	1	0	1	1	3	2	2	
riittämätön kysyntä	7	10	19	24	31	37	43	30	28	22	25	
muu este	3	2	2	3	3	1	2	4	2	2	4	
Suhdantetilanne tällä hetkellä	10	3	-5	-16	-29	-34	-32	-25	-23	-12	-5	
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-6	-15	-28	-33	-25	-21	-6	0	4	12	23	

Pitkiä aikasarjoja

Suhdannetiedustelumenetelmä

EK:n PK-Suhdannebarometri

Elinkeinoelämän keskusliiton EK:n suhdannetiedustelut antavat tietoa koko yksityisen sektorin suhdannetilanteesta ja -odotuksista. EK:n tiedusteluissa yhdistyvät TT:n ja Palvelutyönantajien aikaisemmat suhdannetiedustelut ja -julkaisut.

Teollisuuden suhdannetiedusteluja on tehty Suomessa neljännesvuosittain vuodesta 1966 alkaen sekä kuukausittain vuodesta 1993. Palvelualoilla on tehty suhdannetiedusteluja vuosittain 1980-luvulta ja puolivuositain 1990-luvun lopulta.

Tässä PK-Suhdannebarometrissa on esitetty EK:n uusimman suhdannetiedustelun tulokset koko yksityisen

sektorin pienistä ja keskisuurista yrityksistä. PK-Suhdannebarometreja julkaistaan neljä kertaa vuodessa.

Pieniksi yrityksiksi lasketaan kansainvälisen määritelmän mukaan alle 50 henkeä työllistävät yritykset ja keskisuuriksi 50–249 henkeä työllistävät yritykset.

PK-Suhdannebarometrin historiatiedot on kerätty TT:n aiemmassa Suhdannebarometrissa (teollisuus, rakentaminen ja muutamat palvelualat) sekä PT:n suhdannetiedustelusta (useimmat palvelualat). Menetelmämuutoksen vuoksi palvelualojen aiemmat tiedot eivät ole kaikilta osin täysin vertailukelpoisia uusimpien havaintojen kanssa.

Elokuusta 2010 lähtien tiedustelussa on käytössä uusi TOL2008-toimialaluokitus, joka muuttaa jonkin verran yritysten luokittelua eri toimialoille. Muutokset aiempaan nähden eivät kuitenkaan ole merkittäviä.

EU:n komissiolla on yhteinen suhdannetiedustelujärjestelmä, johon osallistuvat tutkimuslaitokset tekevät yhdenmukaisia tiedusteluja kaikissa EU-maissa. EK:n suhdannetiedustelut ovat osa EU:n komission suhdannekyselyjä. Kaikkiaan vastaavanlaisia tiedusteluja tehdään nykyisin yli 50 maassa.

Suhdannetiedustelumenetelmä

Suhdannetiedusteluilla selvitetään yritysjohton näkemyksiä taloudellisesta tilanteesta sekä lähitulevaisuutta koskevia odotuksia. Tiedusteluilla etsitään ennen muuta suhdanteiden käännepeiteitä, mutta ne kuvaavat myös yleisemmin yritysten suhdannekehitystä ja antavat tietoja ongelma-alueista.

Tiedustelujen kysymykset ovat valtaosin laadullisia, ja niissä on tyyppillisesti kolme vastausvaihtoehtoa. Kyselyllä kartoitetaan esimerkiksi sitä, onko vastaajayrityksen tuotanto tai

työvoima kasvanut (+), pysynyt ennallaan (=) vai vähentynyt (-). Osassa kysymyksiä vastaajia pyydetään esittämään vastaava arvio lähitulevaisuuden kehityksestä. Joitakin muuttujia, kuten tilauskantaa ja varastoja, pyydetään vertaamaan myös normaaliin.

Teollisuudessa yrityskohtaiset vastaukset on painotettu vastaajayrityksen liikevaihdolla ja palveluissa henkilökunnan määrällä. Toimialojen keskinäisessä vertailussa painoina on käytetty jalostusarvopainoja. Pienten yritysten aliedustus otoksessa on

korjattu niin, että niiden osuus vastaa todellista osuutta kullakin toimialalla.

Vastaukset esitetään julkaisussa useimmiten ns. saldolukuina. Saldoluku on positiivista kehitystä kuvanneiden osuus vähennettynä negatiivista kehitystä kuvanneiden osuudella. Jos esimerkiksi 30 % vastaajista (painotettuna) on vastannut tuotantonsa kasvaneen, 50 prosenttia pysyneen ennallaan ja 20 % vähentyneen, saldoluku on 30–20 eli +10.

Teema:

Yritykset odottavat kunnilta herkkää korvaa ja aktiivista yhteydenpitoa

– EK selvitti ensimmäisen kerran kuntien yritysilmastoa ja elinkeinopoliittikkaa

Elinkeinoelämän keskusliiton tuoresa selvityksessä arvioitiin ensi kertaa kuntien yritysilmastoa ja elinkeinopoliittikkaa Suomessa. Tutkimukseen vastasi 1 088 yritystä. Vastaajista 70 prosenttia edusti alle 50 henkilön yrityksiä. Selvitykseen valikoitui saatujen vastausten perusteella 50 kuntaa, valtaosa Suomen suurimmista kunnista. Vuosittain toistettavasta kuntien yritysilmastotutkimuksesta luodaan indeksi, jolla kunnat laitetaan paremmuusjärjestykseen.

Yritysilmastoindeksi rakentuu yritysjohtajille tehtävästä kyselystä sekä kuntatalouden tunnusluvuista. Ne yhdistämällä jokainen kunta saa oman pistelukunsa. Uuden indeksin avulla kuntien elinkeinopoliittikan ja yritysjohtajien näkemysten kehittymistä voit tästä lähtien seurata paikkakuntakohtaisesti vuosittain.

Parhaan yritysilmaston kaupunki Raisio sai pisteitä myönteisen elinkeinopoliittikan ohella erityisesti aloittaneiden yritysten lukumäärästä. Raisio sai sadasta mahdollisesta pisteestä 81, toiseksi sijoittunut Kaarina 78 pistettä ja kolmanneksi tullut Kerava 76 pistettä. Kärkikolmikko erottui selvästi muista kärjen tuntumaan sijoittuneista. Huonoimmat pisteet vertailussa sai Kotka, joka jäi vain 18 pisteeseen. Suurista kaupungeista Vantaa oli sijalla yhdeksän, Espoo neljästoista ja Helsinki sijalla 17.

Selvityksen tulosten mukaan kunnat ottavat yritysten tarpeet kohtuullisesti huomioon päätöksenteossaan, mutta päätösten todelliset yritysvaikutukset jäävät liian usein selvittämättä. Eniten korjattavaa löytyy julkisten hankintojen sujuvuudesta ja kuntien palvelurakenteiden uudistamisesta. Yksityisiä palveluntuottajia ei hyödynnetä läheskään tarpeeksi. Yritykset toivovat kunnilta lisää aktiivisuutta myös koulujen ja yritysten yhteistyön edistämiseen, jotta osaavaa työvoimaa olisi saatavilla tulevaisuudessakin. Lisäksi elinkeinotoiminnan tulevaisuuden ennakoinnissa ilmeni usein puutteita.

Kaikkein tyytyväisimpiä kotipaikkansa yritysilmastoon ovat suuret teollisuusyritykset, sitten kauppa ja muut palvelut. Suuremmat yritykset ovat tyytyväisempiä kuntiensä elinkeinopoliittikkaan kuin pienet yritykset. Isot yritykset arvostavat päätöksenteon yrityslähtöisyyttä, yritystoiminnan kannusteita, palveluja ja palvelurakennetta yleensä sekä esimerkiksi kunnan toteuttamaa elinkeinopoliittikkaa.

Voimakkaasti kasvuhakuiset pk-yritykset suhtautuvat kunnan yrittäjyysilmastoon negatiivisemmin kuin markkina-asemansa säilyttämiseen tähtäävät yritykset. Erityisesti pienemät kasvuhakuiset yritykset kokivat jäävänsä isompien varjoon. Rakennusalan yritykset ovat vähiten tyytyväisiä. Ne toivovat esimerkiksi nopeampia päätöksiä kaavoitusasioissa.

Mitä paremmin yritysjohtajat tuntevat kotikuntansa elinkeinopoliittikan, sitä paremman arvosanan he keskimäärin antavat yritysilmastolle. Kuntapäätäjien kannattaa siis kuunnella yritysten toiveita ja tutustua erityisesti pienten yritysten arkeen.

Yrityksen kannalta ihanteellinen sijaintipaikka ei välttämättä taannut kyselyssä hyviä koko-naispisteitä kunnan elinkeinopoliittikalle. Huonosta yritysilmastosta huolimatta yritys voi menestyä, jos se esimerkiksi sijaitsee sopivien kulkuyhteyksien äärellä tai sille on riittävästi osaavaa työvoimaa tarjolla. Selvityksen tulokset löytyvät kokonaisuudessaan EK:n verkkosivuilta osoitteesta www.ek.fi/kunnat.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

PL 30 (Eteläranta 10), 00131 Helsinki ▪ Puhelin 09 420 20
Faksi 09 4202 2299 ▪ www.ek.fi

Raportti internetissä:

www.ek.fi

ISSN 1457-3296

Lisätietoja:

Ekonomisti Jouko Kangasniemi
Puh. 09 4202 2608
etunimi.sukunimi@ek.fi

PK-johtaja Pentti Mäkinen
Puh. 09 4202 2604
etunimi.sukunimi@ek.fi

Ulkoasu: Ulla Nurminen, EK